

Tønsberg kommune

JournalpostID 15/1600

Saksbehandler:
Kjell Arne Kjær, telefon:
Skatteoppkrever

Overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Utvalg for finans, plan og næring	26.01.2015	013/15

Rådmannens innstilling

Høringsuttalelsen oversendes Det kongelige finansdepartementet.

26.01.2015 Utvalg for finans, plan og næring

Møtebehandling:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.
Etter dette fremmer FPN slik innstilling for bystyret:

FPN-013/15 Vedtak:

Høringsuttalelsen oversendes Det kongelige finansdepartementet.

04.02.2015 Bystyret

Møtebehandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Etter dette har bystyret fattet slikt vedtak:

BY-012/15 Vedtak:

Høringsuttalelsen oversendes Det kongelige finansdepartementet.

Kortversjon – hva saken gjelder:

Regjeringen ønsker å statliggjøre den kommunale skatteoppkrevingen. Forslaget er sendt på høring til alle landets kommuner, med høringsfrist 2. mars 2015, og kommunens skal avgi høringsuttalelse.

En statliggjøring av skatteinnkrevingen er en omfattende og irreversibel reform. Hovedpunktene i høringssvaret er følgende:

- Dagens skatteinnkreving er effektiv.
- Små endringer kan bety store tap.
- Nærhet og lokalkunnskap er viktig for god oppgaveløsning.
- Skatteoppkreveren er viktig for kommunen.
- Spørsmålet bør sees i sammenheng med kommunereformen.

Rådmannen mener forslaget slik det foreligger, ikke gjennomføres når det er betydelig risiko for et negativt resultat.

Vedlegg:

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.id	Tittel
12.01.2015	595974	Høringsbrev 1.12.2014.pdf
05.12.2014	595973	overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten - Høringsbrev

Dokumenter i saksmappen:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
3	I	16.01.2015	Kommunenes Sentralforbund	Høringsuttalelse fra KS om statliggjøring av skatteinnkrevingen - forslag

Innledning/bakgrunn:**Faktagrunnlag:****Rettslig grunnlag:**

Forholdet til kommuneplanen:

Vurderinger:

Høringsuttalelse fra Tønsberg kommune på forslag om statliggjøring av skatteoppkreveren.

1. Innledning

Vi viser til høringsbrev av 01.12.2014, og til eget brev fra departementet til Tønsberg kommune av 04.12.2014, om at vi også er høringsinstans i spørsmålet om å overføre skatteoppkreveren til Skatteetaten. Frist for høringsuttalelsen er satt til 02.03.2015.

Innledningsvis vil vi bemerke at høringsdokumentene i svært liten grad gir noen begrunnelse for hvorfor skatteoppkreverfunksjonen skal overføres.

Vi reagerer på at hovedspørsmålet om hvorfor overføringen skal skje, i svært liten grad er utredet. Dette til tross for at forslaget kan få betydelige negative konsekvenser for Tønsberg kommune og innebærer en risiko for kommunens likviditet og økonomistyring. Særlig i lys av at en eventuell overføring vil være irreversibel er vi negative til departementets forslag.

Vi mener dagens løsning gir de beste resultatene og fremstår som en effektiv organisering. Vi vil også peke på at spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er naturlig å behandle i den varslede kommunereformen.

Dersom forslaget om statliggjøring vedtas vil oppgavene med innfordring av personlige skatter og arbeidsgiverkontroll for alle kommunene i Vestfold, samt et dokumentcenter for hele Region Sør, bli lagt til Tønsberg. Det innebærer i alt 36 arbeidsplasser. For Tønsberg kommune vil det ikke veie opp mot de negative konsekvenser som fremkommer nedenfor.

2. Skatteoppkreveren er viktig for Tønsberg kommune

Skatteoppkreverfunksjonen er viktig for kommunens økonomistyring. Skatteinntektene utgjør ca 36,5 % av kommunesektorens samlede driftsinntekter. Skatteoppkreveren inngår i det økonomiske fagmiljøet i kommunen, og bidrar med kompetanse. Vår erfaring er at kommunens skatteoppkrever fanger opp avvik fra forventet skatteinngang raskere enn man klarer på nasjonalt plan. Dette gir Tønsberg kommune mulighet til å tilpasse driften tidligere enn dersom vi måtte vente på de offisielle justerte skattetall.

3. Forslaget innebærer en klar risiko for provenytnap

Dagens organisering har en løsningsgrad som ligger helt i verdenstoppen. Vår egen skatteoppkrever har de siste årene hatt svært god løsningsgrad sammenlignet med de andre byene i vår region. (Buskerud, Telemark, Aust- og Vest Agder og Vestfold), vår region og landet som helhet. Nedenfor vises resultater fra 2013 på ulike skattearter:

Skatteart (ligningsår i parentes)	Tønsberg	Skatt Sør	Hele landet
Restskatt, personlig (2011)	94,92 %	93,65 %	93,64
Restskatt, upersonlig/næring (2011)	99,18 %	97,90 %	96,96
Forskuddsskatt, personlig (2012)	99,74 %	99,08 %	99,12
Forskuddstrekk (2012)	99,93 %	99,92 %	99,94

Arbeidsgiveravgift (2012)	99,78 %	99,75 %	99,81
---------------------------	---------	---------	-------

Vi opplever at nærheten til skattesubjektene er en vesentlig del av forklaringen på de gode resultatene, og ønsker ikke å risikere en svekkelse av disse.

Kommunenes desentraliserte innkreving av arbeidsgiveravgift har et resultat på 99,8 %. Statens sentraliserte innkreving av merverdiavgift er mindre effektiv: 99,4 %. (Kilde; Finansdepartementet, Statsbudsjettet 2015). Vi ser ingen grunn til å statliggjøre skatteoppkreverfunksjonen og har liten tro på at resultatene vil bli bedre dersom disse oppgavene skal utføres på sentralt eller regionalt hold.

Oslo Economics har utredet risikoen for provenytnap. Oslo Economics har gått gjennom tallmaterialet og beregnet konsekvensene av endret innkreivingsprosent. Dersom Skattedirektoratets forslag til bemanningsreduksjon er realistisk, viser beregningene fra Oslo Economics at endringer i innkreivingsgrad på så lite som 0,05-0,15 prosentpoeng vil gjøre departementets forslag ulønnsomt for fellesskapet. Beregningene viser videre at det norske fellesskapet risikerer et årlig provenytnap i området 0,5-1,5 milliarder kroner dersom forslaget blir vedtatt.

4. Betydningen av lokal tilknytning

Det jobbes proaktivt og preventivt for å sikre at arbeidsgiverne innberetter riktig grunnlag. Skatteoppkreverkontoret purrer når oppgaver uteblir, og kontakter arbeidsgivere pr telefon når vi ser at de har innberettet feil. Skatteoppkreverkontoret oppsøker arbeidsgivere fysisk og etterspør oppgaver. Kommunens skatteoppkrever gjør altså svært viktig preventivt arbeid som bidrar til at arbeidsgiverne innberetter riktig grunnlag og trekker og innbetaler riktige summer.

Nærhet og dialog er nødvendig for å finne gode løsninger for både skyldner og skatteoppkrever. Kunnskap om den enkelte skattyter og lokale forhold er avgjørende for å oppnå et godt resultat. Ved en statliggjøring, og med den foreslåtte bemanning, vil det ikke være rom for dagens saksbehandling. Enkeltpersoner som ikke blir sett og hørt i form av veiledning og betalingsavtale, kan bli en ekstra kostnad på kommunens sosialbudsjett.

Kommunens skatteoppkrever er også en viktig og operativ lokal samarbeidspartner for flere offentlige aktører i arbeidet for et seriøs og hvitt arbeidsmarked. Det gjelder bl.a. politiet, arbeidstilsynet, rettsvesen og de lokale NAV-kontorene. Vår lokalkunnskap er viktig for å avdekke svart arbeid og annen økonomisk kriminalitet, for eksempel trygdemisbruk.

Forventede gevinster av nye fagsystemer er allerede hentet ut. For de sakene som behandles manuelt, som vil være de samme sakene uansett organisering, er utøvelse av lokalt skjønn et mål og en forutsetning for rettsikkerhet og et godt resultat. Dette viktige aspektet synes ikke belyst i høringsdokumentene.

Vi mener derfor at kommunens nærhet til skyldnerne og lokalkunnskap i stor grad bidrar både til forskuddsordningens suksess og til de gode resultatene for innkreving av de andre skattartene.

5. Forslaget bør inngå som en naturlig del av kommunereformen

Skatteoppkreverne er i dag en viktig og godt integrert del av vår lokale administrasjon.

Regjeringen hevder skatteinnkreving ikke er en naturlig kommunal oppgave, blant annet fordi det skal utøves «*liten grad av skjønn*». Vi mener at nettopp muligheten til å utøve lokalt skjønn er et bidrag til våre gode resultater, og stiller oss derfor uforstående til påstanden.

Forslaget om statliggjøring kommer midt i kommunereformen. Et uttalt mål i kommunereformen er å «*flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner*». Regjeringen sier den vil «*vise mer tillit til lokalpolitikere og gi kommunene mer handlingsrom. Alternativet er fortsatt sentralisering*». Å statliggjøre skatteoppkreveren er derfor i strid med de uttalte målene for kommunereformen.

Stortinget ga sin tilslutning i Prop. 95 S (2013–2014) til retningslinjer for oppgavefordeling mellom stat og kommuner. Departementet trekker særlig frem punkt 3, om at: «*oppgaver som ikke skal la seg påvirke av lokalpolitiske oppfatninger og lokalpolitiske forhold, og som derfor er kjennetegnet av standardisering, regelorientering og kontroll, bør i utgangspunktet være et statlig ansvar*». Dette er derfor i tråd med oppgave- og ansvarsfordelingen som skal vurderes i kommunereformen.»

Forskuddsordningen spesielt og skatteinnkreving generelt er og bør være påvirket av lokale- og lokalpolitiske forhold.

Flere av de andre prinsippene, for eksempel punkt 1: «*Oppgaver bør legges på lavest mulige effektive nivå*.» trekker imidlertid i den andre retningen og taler for fortsatt kommunalt ansvar. Samlet sett er det lite ved skatteoppkreverens oppgaver som tilsier at oppgavene, etter nevnte retningslinjer, klart faller utenfor de områdene som skal behandles i kommunereformen.

Etter vårt syn er organiseringen av skatteoppkreveren en naturlig del av den totale gjennomgangen av den samlede oppgave- og ansvarsfordelingen mellom stat og kommuner.

Vi mener derfor det er uheldig å forsere en beslutning om dette nå, og anbefaler at spørsmålet undergis en samlet behandling i kommunereformen.

6. Oppsummering

Kombinasjonen av et irreversibelt forslag, manglende utredning og dokumentasjon av eventuelle innsparinger og klar risiko for provenytnap gjør at Tønsberg kommune fraråder statliggjøring av skatteoppkreveren fra 01.01.2016.

Vi mener dagens løsning gir de beste resultatene og fremstår som en effektiv organisering. Spørsmålet om organiseringen av skatteoppkreveren er mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen, og at en utredning om dette må kvalitetssikres på en helt annen måte enn det foreliggende forslaget fra Skattedirektoratet.

Vi mener forslaget ser bort fra at nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig i denne saken. Lokal skjønnsutøvelse og lokalkunnskap er mye av forklaringen på dagens gode resultater. Vi mener Tønsberg kommune selv har best kompetanse og forutsetning for å samarbeide med og håndtere vårt lokale næringsliv og våre innbyggere innenfor høringens foreslåtte områder.

Økonomiske konsekvenser:

Ingen.

Helse- og miljøkonsekvenser:

Ingen.

Videre behandling:

Saken avsluttes i bystyret.

Tønsberg, 12. januar 2014

Geir Martin Viksand
rådmann

Jørn Erik Borge
økonomisjef